Nieuwsbrief IVN Eemland

augustus 2021

Sprinkhaanzanger, onder meer gespot bij de Vitensplasjes aan de Westdijk in Bunschoten. Foto Wim Smeets

Agenda

- **Zaterdag 14 augustus,** Open Tuinen Dag met muziek van Groei & Bloei Soest/Soesterberg, 11.00-17.00 uur, programma ophalen bij startadres Kolonieweg 16 Soest. Zie verder artikel hieronder.
- **Zaterdag 14 augustus,** open dag bij kwekerij en boomgaard Paleis Soestdijk, Amsterdamsestraatweg tegenover Paleis Soestdijk, achter Parkeerterreintje, 11.00- 15.00 uur.
- **Zaterdag 21 augustus,** open dag bij kwekerij en boomgaard Paleis Soestdijk, Amsterdamsestraatweg tegenover Paleis Soestdijk, achter Parkeerterreintje, 11.00- 15.00 uur.
- **Woensdag 18 augustus,** avondwandeling IVN, 19.00 uur op parkeerplaats Zonnegloren, Soesterbergsestraatweg, tegenover Cabrio op nr 128, opgeven via wandelingen@ivn-eemland.nl.
- **Zaterdag 28 augustus,** open dag bij kwekerij en boomgaard Paleis Soestdijk, Amsterdamsestraatweg tegenover Paleis Soestdijk, achter Parkeerterreintje, 11.00- 15.00 uur.
- **Zaterdag 4 september,** open dag bij kwekerij en boomgaard Paleis Soestdijk, Amsterdamsestraatweg tegenover Paleis Soestdijk, achter Parkeerterreintje, 11.00- 15.00 uur.
- **Zaterdag 4 september,** vogeltellingen bij de Zwarte Noord in Eemdijk, tussen Eemdijk 128 en 130, onder leiding van Hayo Nijenhuis, 09.00-10.00 uur.
- **Maandag 6 september,** vogeltellingen bij de Vitensplasjes aan de Westdijk Bunschoten, 09.00 tot 10.00 uur, onder leiding van Wim Smeets.

Open Tuinen Dag met muziek op 14 augustus

● Omdat deze dag in juni niet door kon gaan vanwege Corona, vonden ze bij Groei & Bloei Soest/Soesterberg dat de jaarlijkse open tuinendag een extra tintje moest krijgen. Daarom hebben ze een aantal musici uit Soest gevraagd, om een miniconcert te geven in twee van de zeven tuinen. ,,Zowel muziek als natuur hebben een gunstige invloed op onze positieve emoties en gezondheid, waardoor we meer weerstand hebben en sneller herstellen van stress en vermoeidheid. Dat kunnen we wel gebruiken in deze moeilijke tijden'', zegt secretaris Wim Kok.

● De dag vindt plaats op zaterdag 14 augustus van 11.00 tot 17.00 uur. Er zijn zeven zeven tuiniers bereid gevonden hun tuin open te stellen. Het startadres is Kolonieweg 16, waar u het programma kunt krijgen. Gratis voor leden en voor niet-leden € 2,00; inclusief bezoek aan de concerten.

Een eerdere Open Tuinen Dag van Groei & Bloei. Foto Göran Christiansson

● De tuinen zijn niet alleen aan de Kolonieweg maar ook rond de Noorder Eng. Bovendien worden er in twee concerten gegeven door vier muzikanten van Soester bodem. Kok: ,,Bij het selecteren van de tuinen hebben wij er opgelet of de tuin klimaatbestendig diervriendelijk is. Kunnen planten en bomen tegen de warmte en droogte; zijn maatregelen genomen om water te bewaren door verwijderen van stenen, afwaterend grint in plaats van tegels; het regenwater opvangen in tonnen en vijvers via afgekoppelde regenpijpen. Ook vinden wij het belangrijk dat rekening wordt gehouden met diversiteit. Vogels, vlinders, bijen en andere insecten hebben het moeilijk. De laatste 10 jaar zijn zij met ruim 50 procent achteruit gegaan en worden met uitsterven bedreigd.''

● De tuinen vertonen veel variatie; dus zowel inheemse planten als uitheemse. Toch zijn er nog grote verschillen variërend tussen de tuin van een IVN'er, die niet is aangeharkt tot een tuin waar de grootste zorg is besteed door snoeien en harken. En kweken van bijzondere exoten. Ook is er een tuin met een prachtige moestuin en een waar de tv-opnames zijn gemaakt van de Ark van Stekeltje, een kinderprogramma.

Aandachtspunten

- Kom bij voorkeur met de fiets of wandelend. Behalve dat het beter is voor het milieu, is het ook makkelijker om over de Eng naar de volgende tuin te lopen of te fietsen.
- Uiteraard houden we rekening met de dan geldende Corona maatregelen
- Voor vragen kunt U de volgende 06-nummers bellen: Joop Brouwer (06-1348.1980) en Ton Hilhorst (06-8353.0602).
- Meer informatie staat op de website van Groei & Bloei (soest.groei.nl)

Uit het archief van IVN Eemland

Column van Martine van der Kaa over het archief van de afdeling Eemland van het IVN

● Op mijn zolder bevindt zich een ongelooflijke hoeveelheid onregelmatig papier, dat tezamen het archief van IVN Eemland vormt. Toen ik uit het bestuur ging, heb ik in een vlaag van verstandverbijstering gezegd, dat ik het archief wel wilde ordenen, want dat was tenslotte mijn vak geweest. Ik wist ook eigenlijk wel dat verenigingsarchieven meestal niet erg overzichtelijk zijn, omdat de papieren door heel veel verschillende personen worden bewaard. Maar de hoeveelheid ordners, mappen en stapeltjes, die mij van alle kanten bereikten (en soms nog bereiken), joegen mij redelijk veel schrik aan.

● Toen ik serieus ziek werd, bleef deze berg papier mijn zolder blokkeren en mij achter de broek lopen. Ondanks een dappere poging tot beschrijven en hulp van diverse personen, kreeg ik er geen grip op. Daarbij bleek mijn redelijk grote zolder toch te klein om het professioneel aan te pakken.

● Er gloorde licht aan de einder toen Archief Eemland, gevestigd in Amersfoort, waar zich onder meer het archief van de gemeente Soest bevindt, zou komen kijken of ze onze papieren in hun archief wilden opnemen. En toen kwam corona, kortom, het schoot niet op.

● Tot ik vorige maand diep ademhaalde, naar boven liep zonder in de stress te schieten en nog eens goed keek, hoever het al was. Dat viel niet eens tegen. Toen Piet van Dijk, onze secretaris, bij mij op zolder kwam kijken, kon ik hem laten zien, dat er ietsje schot in de zaak zit en dat er daarnaast toch wel heel leuke dingen boven kwamen drijven. Wie weet bijvoorbeeld nog wat natuurwachten waren en dat er een enorme explosie van cursussen is geweest in de jaren 1970-1980. Kortom, ik heb er weer zin in en zal zo af en toe iets laten weten over mijn vondsten. Laten we hopen, dat “ons archief” voor 2022 keurig op de plank komt te staan bij Archief Eemland.

Landschapsexcursies in het Geopark

Wat kan het IVN met het Geopark?
Tekst en foto's: Kees de Heer

● Het burgerinitiatief voor het Geopark biedt IVN-afdelingen een mooie kans om speciale landschapsexcursies te organiseren voor alle bewoners van de Heuvelrug en voor de bewoners van de lage gebieden aan weerszijden van de stuwwal (Vechtstreek, Kromme Rijngebied en Eemland). Alle IVN-afdelingen in het Gooi en vrijwel alle afdelingen op de Utrechtse Heuvelrug (ook IVN Eemland) zijn intussen partner van het **Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht.** Wat betekent de status van 'Geopark' en wat kan het IVN ermee?

● Twee burgerinitiatieven zijn al jaren bezig met de status 'Geopark' voor de stuwwal tussen de Grebbeberg en het Gooimeer. Het oudste initiatief kwam uit de Gooi- en Vechtstreek, het tweede initiatief is gestart in Zeist. Beide clubs werkten eerst naast elkaar, maar de Stichting Geopark Heuvelrug en het Geopark Gooi en Vechtstreek zijn begin vorig jaar gefuseerd. De nieuwe club streeft naar de status van 'Geopark' voor de gehele Heuvelrug, vanaf de Grebbeberg tot en met het Gooi, waarbij de natte, laaggelegen gebieden aan weerszijden worden meegenomen (Vechtstreek, Kromme Rijnstreek en Eemland).

Voorbeeld van een geopark in deze regio: stuifduinen.

Unescostatus

● De Unesco heeft criteria voor Geoparken vastgesteld, zoals dat ook is gebeurd voor 'Werelderfgoed' en 'Nationale Parken'. Een Geopark moet bijzonder zijn vanwege de bodemopbouw en de aardkundige waarden, het moet een rijke natuur hebben en een rijke cultuurhistorie. Bovendien moet het een initiatief zijn van onderop, van inwoners of ondernemers. Bij Werelderfgoed en Nationale Parken komt het initiatief van overheden, bij een Geopark moet het een burgerinitiatief zijn of het voorstel moet van ondernemers komen.

● Een Geopark beoogt een duurzame ontwikkeling van een gebied. De status van 'Werelderfgoed' zet een gebied min of meer op slot, maar in een Geopark waren ontwikkelingen vanzelfsprekend. Het gaat erom dat die ontwikkelingen zo duurzaam mogelijk plaatsvinden, met respect voor de bijzondere waarden in de ondergrond, natuur en cultuur.

● Nederland heeft op dit moment één Geopark, namelijk De Hondsrug, op initiatief van de recreatieondernemers in deze regio. Twee andere gebieden proberen de status van Geopark te krijgen, namelijk de Oosterschelde en Heuvelrug, Gooi en Vecht. In het laatste geval komt het initiatief van groene organisaties. In nauwe samenwerking met de Rijkuniversiteit Utrecht en de Universiteit van Amsterdam probeert het Geopark alle aardkundig boeiende locaties te beschrijven (zie de website www.geopark-heuvelrug.nl).

Geoparkexcursies

● Het initiatief van het Geopark is nu nog vrij onbekend bij de bevolking in onze regio. Daarom maakt de stichting Geopark ontdekkaarten en informatieboekjes per gemeente, met enkele wandelroutes en algemene informatie over aardkundige waarden. Op de website van het Geopark zijn veel geo-wandel- en fietsroutes te vinden (zie www.geoparkhgv.nl). De volgende stap is het organiseren van excursies en publieksacties, zodat we steeds meer bewoners betrekken bij het initiatief van het Geopark en steeds meer mensen oog krijgen voor de bijzondere aardkundige waarden, voor de rijke cultuurhistorie en de gevarieerde flora en fauna.

Een geoparkexcursie naar het zwerfsteneneiland in Maarn.

● In de afgelopen jaren hebben sommige IVN-afdelingen in nauwe samenwerking met het Geopark speciale geoparkexcursies georganiseerd. Maar daarmee hebben we hooguit een paar honderd bewoners bereikt, terwijl er in onze regio honderdduizenden mensen wonen. Daarom willen we het aantal geoparkexcursies geleidelijk opvoeren. Als alle betrokken IVN-afdelingen voortaan eenmaal per kwartaal een geoparkexcursie organiseren, dan heeft het Geopark een gevarieerd programma van circa veertig excursies per jaar. En als over een paar

jaar honderd gidsen eenmaal per jaar een geoparkexcursie geven op een plek die ze heel goed kennen, dan heb je een programma van honderd excursies per jaar, ofwel twee per week.

Partner

● Op regiovergaderingen van IVN-Utrecht is twee keer over het Geopark gesproken. Naar aanleiding van dit overleg zijn zes IVN-afdelingen officieel partner van het Geopark geworden (Gooi en omstreken, Vecht en Plassen, De Bilt, Eemland, Amersfoort, Heuvelrug &

Voorbeeld van een geoparkwandeling in de buurt van Soesterberg. Foto IVN Eemland

Kromme Rijngebied), evenals de IVN-Regio Noord-Holland en Utrecht. De volgende stap is dat we samen nog meer excursies gaan organiseren en wellicht ook grote publieksacties. Als alle betrokken IVN-afdelingen een of twee gidsen 'afvaardigen' naar een gezamenlijke Geopark-werkgroep, kunnen we samen aan de slag. Deze werkgroep gaat dan stap voor stap werken aan een gezamenlijk excursieprogramma en aan eventuele publieksacties.

● We willen tegelijk gaan werken aan uitwisseling van kennis en ervaring, door inspiratiebijeenkomsten te beleggen waaraan landschapsgidsen uit alle afdelingen meedoen. Zo leren we elkaar kennen en zo leren we andere gedeeltes van de Heuvelrug kennen.

● **We zijn heel benieuwd of alle IVN-afdelingen twee deelnemers kunnen vinden die in de werkgroep Geopark willen meedraaien. Zo ja, welk tweetal doet mee? Wil je meer weten, en als je ideeën hebt voor een inspiratiebijeenkomst rond het Geopark en als je in jouw regio graag een speciale geoparkexcursie wilt organiseren, geef ons dan een seintje (mail naar geoparkexcursie@gmail.com). Informeer ook de secretaris van je eigen afdeling: secretaris@ivn-eemland.**